

Yabancı Ülkeler Tarafından Tanzim Edilmiş Pilot Lisans ve Yetkilerin Çevrilmesi Talimatı (SHT-1Ç)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı, yabancı ülkelerce ICAO Ek-1 standartlarına göre tanzim edilmiş pilot lisansları, öğretmenlik ile aletli uçuş yetkisinin, SHT-FCL lisansları, öğretmenlik ile aletli uçuş yetkisine çevrilmesinde izlenecek usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat; yabancı ülkelere ICAO Ek-1'e göre düzenlenmiş lisans, öğretmenlik ve aletli uçuş yetkisine sahip olup, lisanslarını SHT-FCL lisansı, öğretmenlik ve aletli uçuş yetkisine çevirmek isteyen pilotları ve bu talimatta belirtilen kursları düzenleyecek yetkili Onaylı Eğitim Organizasyonlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat,

- a) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa,
- b) 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 437 ve 441 inci maddelerine,
- c) 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliğine,
- ç) 08/06/2017 tarihinde yayımlanan SHT-FCL Uçuş Ekibi Lisanslandırma Talimatına,
- d) 7/12/1944 tarihli Şikago Konvansiyonunun kabulünü sağlayan 5/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Talimatta geçen;

- a) Çok pilotlu hava aracı: Operasyonu için en az iki pilotlu uçuş ekibi gerektirecek şekilde sertifikalandırılmış uçaklar ile uçuş el kitabına, işletme ruhsatına veya muadili bir dokümana göre ikinci pilot ile birlikte uçurulması gereken helikopterler, hava gemileri ve dikey kalkışlı hava araçları gibi hava araçlarını,
- b) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü,
- c) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü,
- ç) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,
- d) Hava aracı kategorisi: Uçak, helikopter, hava gemisi, planör, serbest balon ve çok hafif hava araçları gibi belirli temel özelliklere göre hava aracının sınıflandırılması,
- e) İkinci pilot: Hava aracında lisans veya yetki için uçuş eğitimi almak amacıyla bulunan pilotlar haricinde, birden çok pilotu gerektiren bir hava aracında, sorumlu pilot olarak görev yapan pilot dışında görev yapan pilotu,
- f) Kontrol pilotu yetkisi: Pilot adaylarının, pilotların, uçuş öğretmenlerinin ve diğer kontrol pilotlarının yeterlilik kontrolü/yetenek testlerini yapmak üzere Genel Müdürlük tarafından yetki kategorileri onaylanarak atanan ve isimleri yayımlanan öğretmen pilotlara verilen yetkiyi,

g) Lisansın çevrilmesi: Yabancı ülkelerce tanzim edilmiş lisansların Türk lisansına çevrilmesini,

ğ) Onaylı eğitim: Genel Müdürlük tarafından onaylı, özel bir müfredat ve gözetim altında yürütülen eğitimi,

h) Tek pilotlu hava aracı: Operasyonu bir pilot tarafından yürütülecek şekilde sertifikalandırılmış hava aracını,

ı) Yabancı ülke: ICAO üyesi olan ve personel lisanslandırma konusunda ICAO Ek-1 standartlarını kullanan ülkeleri,

i) Yetenek testi: Bir adayın lisans veya yetki tanzimi için, sözlü sınavı da içerecek şekilde yeteneklerini kontrol pilotuna sergilemesini,

j) Yetki: Lisans üzerinde lisansa ait özel koşulları, imtiyazları veya sınırlandırmaları belirten kaydı,

ifade eder.

(2) Bu Talimatta geçen kısaltmalar;

a) ATPL: Havayolu nakliye pilotu lisansını,

b) ATO: Onaylı eğitim organizasyonunu,

c) BPL: Balon pilot lisansını,

ç) CPL: Ticari pilot lisansını,

d) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,

e) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunu,

f) IFR: Aletli uçuş kuralları veya koşullarını,

g) IR: Aletli uçuş yetkisini,

ğ) LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını,

h) PPL: Hususi pilot lisansını,

ı) PIC: uçuş sorumlusu olarak görevlendirilen ve uçuşun emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesiyle yükümlü pilotu,

i) SPL: Planör pilot lisansını,

ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanım ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliği ve uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvurular ve Değerlendirmeler

Başvurular ve genel hususlar

MADDE 5 - (1) Adaylar aşağıda belirtilen lisans ve yetkilerin çevrilmesine ilişkin her türlü başvuru taleplerini Genel Müdürlükçe yayınlanan başvuru formu ve ekinde istenen belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe yapacaktır.

(2) Adayların SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliği Madde 16'da belirtilen diğer tüm şartları taşıması gerekir.

(3) Adaylar tarafından SHT-FCL'de yer alan lisans kategorisine uygun tüm ön şartlar ve uçuş gereklilikleri sağlanmış olmalıdır.

Lisansların PPL/BPL/SPL'e Çevrilmesi

MADDE 6 - (1) Yabancı bir ülke tarafından ICAO Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen PPL/BPL/SPL, CPL veya ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından tek pilot sınıf ya da tip yetkisine sahip bir SHT-FCL PPL/BPL/SPL'ye ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda

belirtilen asgari gereklilikleri karşılması durumunda çevrilebilir.

- a) Hava Hukuku ve İnsan Performansı konularında yazılı bir sınavdan geçmek,
- b) Madde 11 uyarınca ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için öngörülen gereklilikleri karşlamak,
- c) Pilot olarak en az 100 saatlik uçuş süresini tamamlamış olmak,
- ç) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş en az 2. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- d) SHT-1DY'e uygun olarak Türkçe veya İngilizce dillerinden birinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,
- e) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek PPL, BPL veya SPL yetenek testinde başarılı olmak.

Lisansların CPL'e çevrilmesi

MADDE 7 - (1) Yabancı bir ülke tarafından ICAO Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen CPL veya ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından tek pilot sınıf ya da tip yetkisine sahip bir SHT-FCL CPL lisansına ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılması durumunda çevrilebilir.

- a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,
- b) Madde 11 uyarınca ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için öngörülen gereklilikleri karşlamak,
- c) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş 1. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- ç) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre CPL ders konularının tamamını kapsayan 250 saatlik CPL teorik bilgi eğitimi almak,
- d) Genel Müdürlük tarafından CPL düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,
- e) SHT-FCL uyarınca Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da CPL Modüler Uçuş Eğitim Kursunu tamamlamak,
- f) SHT-1DY'e uygun olarak Türkçe veya İngilizce dillerinden birinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,
- g) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek CPL yetenek testinde başarılı olmak,
- ğ) Yukarıda tanımlanan CPL teorik bilgi kursu ATPL teori yetkisi veren kursun yerine geçmez. Bu lisansın imtiyazı, sadece tek pilotlu uçaklarda uçuş yetkisini kapsar. Ayrıca, ATPL teorisi ile kredilendirilmek isteyen adayların yukarıdaki (c) ve (ç) bentleri yerine 650 saat ATP teorik bilgi eğitimi almaları ve ATPL düzeyinde teorik bilgi sınavlarını başarı ile tamamlamaları gerekir.

IR'nin çevrilmesi

MADDE 8 - (1) Yabancı bir ülke tarafından ICAO Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen PPL veya CPL lisanslarında bulunan aletli uçuş yetkisi Genel Müdürlük tarafından SHT-FCL'e göre düzenlenen PPL veya CPL lisanslarına işlenmek üzere ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılması durumunda çevrilebilir.

- a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,
- b) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş ve IR ile ilgili bir kısıtlama olmayan en az 2. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,
- c) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre IR ders konularının tamamını kapsayan 150 saatlik IR teorik bilgi eğitimi almak,
- ç) Genel Müdürlük tarafından IR düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,
- d) SHT-FCL uyarınca Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da Modüler Aletli Uçuş Eğitimi Kursunu tamamlamış olmak ya da Yeterlilik Temelli IR Modüler Uçuş Eğitimi Kursunu aşağıdaki tecrübe gerekliliklerine göre tamamlamış olmak;

1) Tek motor aletli uçuş yetkisi için daha önceden hava aracı üzerinde aletli uçuş eğitimi ve aletli uçuş olarak PIC tecrübesi bulunan adaylar 40 saatlik uçuş eğitiminin en fazla 30 saatine kadar kredilendirilerek en az 10 saatlik uçuş eğitimi almalıdırlar.

2) Çok motor aletli uçuş yetkisi için daha önceden hava aracı çok motor aletli uçuş eğitimi ve çok motor aletli uçuş olarak PIC tecrübesi bulunan adaylar 45 saatlik uçuş eğitiminin en fazla 35 saatine kadar kredilendirilerek en az 10 saatlik uçuş eğitimi almalıdırlar.

3) (4) alt bendinde belirtilen gerekliliği sağlayan dışında, adaylar hava aracı üzerinde en az 10 saat aletli uçuş eğitimi almalıdır.

4) Hava aracı üzerinde en az 50 saat IFR PIC tecrübesine sahip olanlar uçuş eğitimi gerekliliklerinden muaftır.

e) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak girilecek IR yetenek testinde başarılı olmak,

f) SHT-1DY'e uygun olarak İngilizce dilinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,

g) Yukarıda tanımlanan IR teorik bilgi kursu ATPL teori yetkisi veren kursun yerine geçmez. Bu yetkinin imtiyazı, sadece tek pilotlu uçaklarda uçuş yetkisini kapsar. Ayrıca, ATPL teorisi ile kredilendirilmek isteyen adayların yukarıdaki (c) ve (ç) maddeleri yerine 650 saat ATP teorik eğitimi almaları ve ATPL düzeyinde teorik bilgi sınavlarını başarı ile tamamlamaları gerekir.

ğ) EASA, EASA üyesi bir ülke veya Genel Müdürlük tarafından düzenlenmiş kalifikasyon sertifikasına sahip olan simülatörlerde alınacak uçuş eğitimleri, bu maddede belirtilen uçuş saatleri gereklilikleri açısından SHT-FCL Talimatında belirtilen havaaracı üzerinde gerçekleştirilecek asgari uçuş gerekliliklerinin sağlanması koşuluyla kredilendirilir.

ATPL'nin çevrilmesi

MADDE 9 - (1) Yabancı bir ülke tarafından ICAO Ek-1 gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim edilen ATPL lisansları Genel Müdürlük tarafından SHT-FCL ATPL lisansına çevrilebilir. Bu tür lisansların sahipleri ilgili hava aracı kategorisi için aşağıda belirtilen asgari gereklilikleri karşılayacaktır.

a) En az lise ya da dengi okul mezunu olmak,

b) SHT-MED'e uygun olarak Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş 1. Sınıf Sağlık Sertifikasına sahip olmak,

c) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da, SHT-FCL'ye göre ATPL ders konularının tamamını kapsayan 650 saatlik ATP Modüler Teorik Bilgi Kursunu tamamlamak,

ç) Çok pilotlu hava araçlarında PIC veya ikinci pilot olarak 1500 saatin üzerinde tecrübeye sahip olan adaylar, teorik bilgi eğitimi gerekliliğinden muaftır.

d) Genel Müdürlük tarafından ATPL düzeyinde yapılan teorik bilgi sınavlarında başarılı olmak,

e) Madde 11 uyarınca ilgili tip yetkisinin tanzimi için öngörülen gereklilikleri karşılamak,

f) SHT-1DY'e uygun olarak İngilizce dilinde dil yeterliliğine sahip olduğunu kanıtlamak,

g) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir kontrol pilotu ile SHT-FCL'e uygun olarak ilgili tipte girilecek ATPL yetenek testinde başarılı olmak.

Öğretmen yetkilerinin çevrilmesi

MADDE 10 - (1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından düzenlenmiş olan öğretmenlik yetkileri Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilemez.

(2) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenen pilot lisanslarında yer alan geçerli öğretmenlik yetkileri aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda, Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere için çevrilebilir.

a) Uçuş öğretmenliği, aletli uçuş yetkisi öğretmenliği, sınıf yetkisi öğretmenliği için toplam 200 saat ilgili öğretmenlik tecrübesine sahip olunması ve Genel Müdürlükçe görevlendirilecek bir kontrol pilot ile girilecek yetkinlik değerlendirmesinde başarılı olunması,

b) Tip yetkisi öğretmenliği, sentetik uçuş öğretmenliği için Genel Müdürlükçe görevlendirilecek bir kontrol pilot ile girilecek yetkinlik değerlendirmesinde başarılı olunması.

Tip ve sınıf yetkilerinin çevrilmesi

MADDE 11 - (1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından düzenlenmiş olan tip veya sınıf yetkileri aşağıdaki gerekliliklere uygun olarak Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilebilir.

a) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için gereken tecrübe gerekliliklerini ve ön koşulları karşılamak,

b) Halihazırda aktif uçuş tecrübesine sahip olmak,

c) Uçuş tecrübesi ile ilgili olarak en az:

1) Uçak sınıf yetkileri için, söz konusu sınıfta pilot olarak 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

2) Uçak tip yetkileri için, söz konusu tipte pilot olarak 500 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

3) Asgari onaylı kalkış ağırlığı 3.175 kg'ye kadar olan tek motorlu helikopterlerde, söz konusu tipte pilot olarak 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

4) Diğer tüm helikopterlerde, söz konusu tipte 350 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak.

ç) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf ya da tip yetkisinin tanzimi için gereken yetenek testini başarıyla geçmek.

(2) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenmiş geçerli tip yetkileri Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilebilir.

(3) EASA üyesi bir ülke tarafından düzenlenmiş olan sınıf yetkileri aşağıdaki gerekliliklere uygun olarak Genel Müdürlük tarafından düzenlenen SHT-FCL lisanslarına eklenmek üzere çevrilebilir.

a) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf yetkisinin tanzimi için gereken tecrübe gerekliliklerini ve ön koşulları karşılamak,

b) Geçerli sınıf yetkisine sahip olmak,

c) Söz konusu sınıfta pilot olarak en az 100 saatlik uçuş tecrübesine sahip olmak,

ç) SHT-FCL uyarınca, ilgili sınıf yetkisinin tanzimi için gereken yetenek testini başarıyla geçmek.

(4) Genel Müdürlükçe düzenlenmiş bir lisansa sahip olan pilotların EASA veya EASA üyesi ülkelerde yetkilendirilmiş ATO'larda alacakları tip eğitimleri, tip yetkisi öğretmenlik eğitimleri, sentetik uçuş öğretmenliği eğitimleri ve tip yetkisine yönelik kontrol pilotu eğitimleri Genel Müdürlükçe kabul edilir.

(5) Yabancı bir ülke tarafından tip eğitiminden bağımsız olarak verilmiş olan modüler MCC kursu ile gece uçuş yetkisi eğitimi Genel Müdürlükçe kabul edilmez.

Geçersiz yetkilerin çevrilmesi

MADDE 12 - (1) Lisans veya yetkilerin çevrilmesi için ön koşulları sağlayan adayların tip veya sınıf yetkilerinin geçersiz olması halinde; Madde 11 uyarınca tip veya sınıf yetkilerini geçerli hale getirmesi veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir ATO'da SHT-FCL uyarınca tazeleme eğitimi alarak yeterlilik kontrolüne/yetenek testine girmeleri gereklidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13 - (1) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte 07.01.2004 tarihli JAA Üyesi

Olmayan Ülkeler Tarafından Tanzim Edilmiş Lisans ve Yetkilerin Çevrilmesi Talimatı (SHT-1H) yürürlükten kalkar. Yürürlükten kaldırılmış olan Talimata yapılmış olan atflar bu Talimata yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 14 - (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.